ՆԱԽԱԳԻԾ

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

«___» _____ 2018 թ. N _____-Ն

ք.Ստեփանակերտ

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԲՈՒՍԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով «Իրավական ակտերի մասին» Արցախի Հանրապետության օրենքի 13-րդ հոդվածը՝ Արցախի Հանրապետության կառավարությունը ***ո ր ո շ ու մ է.***

1. Հաստատել Արցախի Հանրապետությունում բուսաբուծության համալիր զարգացման ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ համաձայն հավելվածի:

2. Սահմանել, որ՝

1) Ծրագրի կատարման հսկողությունը վերապահվում է Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությանը (այսուհետ՝ նախարարություն).

2) Ծրագրի շրջանակներում իրականացվող միջոցառումների պատասխանատու են հանդիսանում Արցախի Հանրապետության շրջանների վարչակազմերը.

3) նախարարությունը տնտեսական տարին ավարտելուց հետո՝ եռամսյա ժամկետում Արցախի Հանրապետության կառավարություն է ներկայացնում հաշվետվություն՝ կատարած աշխատանքների և իրականացրած միջոցառումների մասին:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից, իսկ դրա գործողությունը տարածվում է 2018 թվականի փետրվարի 1-ից հետո ծագած հարաբերությունների վրա, բացառությամբ սույն որոշմամբ հաստատված Ծրագրի 23-րդ կետի, որի գործողությունը տարածվում է 2018 թվականի ապրիլի 1-ից հետո ծագած հարաբերությունների վրա:

«Հաստատում եմ»

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ

Բ.ՍԱՀԱԿՅԱՆ

ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՄԱՆ ԹԵՐԹ
ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԻԾԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՎԱԾ Է՝

Հ/Հ	ՇԱՀԱԳՐԳԻՌ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆԸ	ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱԶԳԱՆՈՒՆԸ	ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	ԹՎԱԳՐՈՒՄԸ
1.	ԱՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ	Ա.ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ		
2.	ԱՀ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ	Ա. ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ		
3.	ԱՀ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԵՎ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ	Լ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ		
4.	ԱՀ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ	Գ. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ		
5.	ԱՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ-ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՂԱԿԱԼ	Ա. ԼԱՉԱՐՅԱՆ		

Առաջարկությունները և առարկությունները՝ _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Նախագիծը ներկայացնողը՝
ԱՀ գյուղատնտեսության նախարար *Ժ. Միրզոյան*

«____» _____ 2018 թ.

Հավելված
Արցախի Հանրապետության կառավարության
2018 թվականի _____ ___-ի
N _____ -Ն որոշման

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԾՐԱԳԻՐ
ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԲՈՒՍԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ - 2018 ԹՎԱԿԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

I. ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

II. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

IV. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

I. ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Գյուղատնտեսությունը երկրի պարենային ապահովության և անվտանգության ապահովման գլխավոր ոլորտն է և ընդհանուր ռազմավարության մեջ այն ունի առանցքային դեր: Նպատակային քաղաքականության իրականացման ու առկա ներուժի լիարժեք օգտագործման շնորհիվ հնարավոր է որոշակիորեն լուծել բնագավառում ծագած մի շարք խնդիրներ:

2. Երկրում գյուղատնտեսական մթերքների արտադրությունը բարձր մակարդակի հասցնելու և մթերքների առատություն ստեղծելու գործում կարևոր նշանակություն ունի գյուղատնտեսության վարման գիտականորեն հիմնավորված համալիր միջոցառումների մշակումը:

3. Քաղաքականությունը պետք է նպատակաուղղվի գյուղատնտեսական ծագում ունեցող արտադրանքի արտադրության ծավալի աճին, ներմուծվող արտադրանքը տեղական արտադրանքով փոխարինելուն, նոր տեխնոլոգիաների ներդրմանը, ինչը պահանջում է պետական աջակցության տարբեր մեխանիզմների կիրառում:

4. 2017 թվականին բուսաբուծության զարգացման նպատակով պետական բյուջեով հատկացված ֆինանսական միջոցներով ձեռք է բերվել և հողօգտագործողներին տրամադրվել 13 685 կիլոգրամ արևածաղկի, 3 000 կիլոգրամ հլածուկի, 20 000 կիլոգրամ կտավատի, 20 000 կիլոգրամ սոյայի, 150 000 կիլոգրամ հնդկացորենի, 51 130 կիլոգրամ եգիպտացորենի, 9 336 կիլոգրամ սիսեռի, 14 000 կիլոգրամ ոլոռի և 3 470 կիլոգրամ առվույտի սերմեր: Պարարտանյութերից տրամադրվել է 291 359 կիլոգրամ ֆոսֆորական և 413 959 կիլոգրամ կալիումական պարարտանյութեր: Արդյունքում ցանվել է 2 737 հեկտար արևածաղիկ, 500 հեկտար հլածուկ, 444 հեկտար կտավատ, 363,6 հեկտար սոյա, 2 308 հեկտար հնդկացորեն, 2840,6 հեկտար եգիպտացորեն, 103,7 հեկտար սիսեռ, 70 հեկտար ոլոռ և 158 հեկտար առվույտ:

Բացի նշված միջոցառումներից, անհատույց ֆինանսական աջակցություն է տրամադրվել բանջարեղեն մշակողներին: Աջակցության ընդհանուր ծավալը կազմել է 63 120 000 ՀՀ դրամ գումար (315,6 հեկտարի դիմաց):

Ծխախոտի մշակությամբ զբաղվող հողօգտագործողներին մթերված 2 205 061 կիլոգրամ հումքի դիմաց տրամադրվել է 22 050 610 ՀՀ դրամ լրավճար:

2016 թվականին «Ջրախնայողական տեխնոլոգիաների ներդրման խթանման» միջոցառման շրջանակներում կաթիլային ոռոգման համակարգ տեղադրվել է 23 հեկտար ծխախոտի և 9 հեկտար բազմամյա տնկարկի, իսկ անձրևացման ոռոգման համակարգ՝ 11 հեկտարի սոխի մշակության համար:

2017 թվականին նույն միջոցառման շրջանակներում կաթիլային ոռոգման համակարգ տեղադրելու նպատակով հողօգտագործողներին անհատույց տրամադրվել է 170 132 000 ՀՀ դրամ՝ 299,08 հեկտար բազմամյա տնկարկների և 13 746 490 ՀՀ դրամ՝ 43,69 հեկտար ծխախոտի մշակության համար:

Ծրագրի իրականացման արդյունքում 2016 թվականի համեմատ 2017 թվականին շուրջ 2 անգամ ավելացել են արևածաղկի, շուրջ 5 անգամ հնդկացորենի, 2,3 անգամ եգիպտացորենի ցանքատարածքները: Շրջանառության մեջ է դրվել կտավատի, սոյայի, սիսեռի, ոլոռի մշակությունը: Ընդլայնվել են արտադրական նշանակության բանջարանոցների տարածքները, որի արդյունքում կրկնապատկվել են բանջարեղեն վերամշակող ընկերությունների կողմից տեղական բանջարեղենի (բադրիջան, պոմիդոր, պղպեղ և սոխ) մթերման ծավալները: Պետք է նշել, որ 2017 թվականին նշված ծրագրից օգտվել է ավելի քան 1 200 հողօգտագործող:

5. Արցախի Հանրապետությունում բուսաբուծության համալիր զարգացման ծրագրի իմաստով օգտագործվող հասկացություններն են՝

1) ***արտադրական նշանակության այգի***՝ նվազագույնը 1 հեկտար մակերեսով հողատարածք զբաղեցրած մեկ պտղատեսակով, որը կահավորված է ոռոգման կաթիլային համակարգով.

2) դաշտավարություն՝ երկրագործության ճյուղ, որը գլխավորապես զբաղվում է պարենային, ինչպես նաև թելատու և կերային դաշտային բույսերի մշակությամբ.

3) բազմամյա տնկարկ՝ արտադրական նշանակության այգիները, անկախ նրանց տարիքից, այդ թվում՝ պտղա-հատապտղային տնկարկների բոլոր տեսակները (ծառեր և թփեր).

4) յուղատու մշակաբույսեր (այսուհետ՝ յուղատու մշակաբույսեր)՝ արևածաղիկ, սոյա, կտավատ.

5) ընդեղեն մշակաբույսեր (այսուհետ՝ ընդեղեն մշակաբույսեր)՝ ոլոռ, սիսեռ, ոսպ, լոբի.

6) կերային խոտաբույսեր (այսուհետ՝ կերային մշակաբույսեր)՝ առվույտ, ռայգրաս, կորնգան.

7) բանջարեղեն (այսուհետ՝ բանջարեղեն)՝ պոմիդոր, պղպեղ, բադրիջան, սոխ, սխտոր, վարունգ, կաղամբ, գազար, բազուկ.

8) ցանքաշրջանառություն՝ նույն հողատարածքում իրար հաջորդող առնվազն չորս տարվա ընթացքում չորս տարբեր տեսակի մշակաբույսերի (ցելի) ցանքաշրջանառություն (ցանքափոխություն):

6. Գյուղատնտեսական որոշ մշակաբույսերի տեղական արտադրության ծավալներն ապահովում են ինքնաբավության ցածր մակարդակ, և առաջնահերթ խնդիրը դրանց ցանքատարածությունների, արտադրության ծավալների ավելացումն ու ինքնաբավության մակարդակի հետագա բարձրացումն է, մասնավորապես, դա վերաբերում է յուղատու մշակաբույսերին, ընդեղեն մշակաբույսերին, բանջարեղենին, հնդկացորենին, կերային խոտաբույսերին և ծխախոտին: Հանրապետության բնակչությանը սննդամթերքով ապահովվածության, ինչպես նաև սպառողական շուկայի հագեցվածության հարցում հատուկ տեղ է տրվում նաև պտղաբուծությանը:

7. Առաջնահերթ խնդիր է սեփական արտադրության հաշվին տեղական վերամշակող ընկերությունների կողմից մթերվող պտղատեսակների մրցունակության բարձրացումը, մթերման ծավալների ու արտադրվող արտադրանքի ավելացումը,

անասնակերով ապահովվածության մակարդակի բարձրացումը, արտահանման համար մատակարարվող թարմ և վերամշակված պտուղների ծավալների ավելացումը, ինչպես նաև նոր աշխատատեղերի ստեղծումը, որը բխում է նաև հանրապետության գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժի լիարժեք օգտագործման անհրաժեշտությունից:

8. Արցախի Հանրապետության կառավարության կողմից հողօգտագործողներին տրամադրվող պետական աջակցության շարունակական ծրագրերը նպաստում են տևականորեն չմշակված վարելահողերի շրջանառության մեջ ներգրավմանը, նոր այգիների հիմնադրմանը, բազմամյա տնկարկների և գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ագրոտեխնիկական միջոցառումների բարելավմանը, ցանքատարածությունների, համախառն բերքի, գյուղացիական տնտեսությունների եկամուտների ավելացմանը և տնտեսական աճի ապահովմանը:

9. Բերքատվության բարձրացման, ոռոգման ջրի և ոռոգելի հողատարածքների արդյունավետ օգտագործման գործում կարևոր նշանակություն ունի ոռոգման գործընթացի ճիշտ կազմակերպումը:

10. Գյուղատնտեսության մեջ կիրառվում են ջրման տարբեր եղանակներ: Ներկայումս առավել արդյունավետ և ընդունելի են կաթիլային ոռոգման համակարգերը: Կաթիլային ոռոգման ամենակարևոր առանձնահատկությունը այն է, որ առանձին փոքր մակերեսներով կատարվում է հողի տեղայնացված խոնավացում անմիջապես յուրաքանչյուր բույսի արմատաբնակ տարածքում:

11. Ծրագրով ներկայացվում են Արցախի Հանրապետությունում բազմամյա տնկարկների, գարնանացան մշակաբույսերի, բանջարաբոստանային կուլտուրաների և ծխախոտի տարածքների ավելացման խթանմանն ուղղված իրականացվելիք միջոցառումները և ակնկալվող արդյունքները:

II. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

12. Դաշտավարության մեջ չափազանց կարևոր է ցանքաշրջանառության կիրառումը և ցանքատարածքների կառուցվածքի բարելավումը:

Մեկ տեսակի կուլտուրայի տևական մշակությունը նույն դաշտում իջեցնում է դրանց բերքատվությունը: Դաշտավարության մեջ առանց մշակաբույսերի հաջորդափոխություն սահմանելու, հնարավոր չէ լուծել հողերի բերրիության ապահովման և կայուն բերքի ստացման խնդիրները: Ցանքաշրջանառությունը միայն մշակաբույսերի և ցելերի հաջորդականություն չէ, այլև ագրոտեխնիկական համալիր միջոցառումներ՝ մասնավորապես հողի մշակում, պարարտացում, հողատարման կանխարգելում, որոնց նպատակն է գյուղատնտեսական բույսերից կայուն և բարձր բերք ստանալը: Ցանքաշրջանառությունը մշակաբույսերի և ցելերի գիտականորեն հիմնավորված հաջորդափոխությունն է ժամանակի (տարիների) և տարածության (դաշտերի) մեջ, կամ միայն ժամանակի: Ժամանակն այն գործոնն է երբ ցանքաշրջանառության մեջ զբաղեցված մշակաբույսերը և ցելերը նույն դաշտում հաջորդում են մեկը մյուսին, իսկ տարածությունը՝ երբ յուրաքանչյուր դաշտում եղած մշակաբույսերը կամ ցելերը տվյալ ժամանակաշրջանում զբաղեցնում են որոշակի դաշտեր:

13. Ցանքաշրջանառության մեջ ճիշտ ընտրված մշակաբույսերի մշակությունը բարելավվում է հողի ֆիտոսանիտարական վիճակը, պահպանում էռոզիայից, ավելացնում օրգանական նյութերի քանակը և բարելավվում ֆիզիկական հատկությունները: Այդ առումով յուղատու և ընդեղեն մշակաբույսերի, բանջարեղենի, կարտոֆիլի, հնդկացորենի, կերային խոտաբույսերի և ծխախոտի մշակությունը կարևորվում է ցանքաշրջանառության լավագույն բաղադրիչ լինելու, պարենային որոշ մթերքների ինքնաբավության մակարդակի բարձրացման, անասնակերերի կայուն բազայի ստեղծման տեսանկյունից, իսկ ոռոգման կաթիլային համակարգերի կիրառումն ապահովում է մշակվող պտղատեսակների մրցունակության բարձրացումը, մթերման ծավալների ու արտադրվող արտադրանքի ավելացումը:

14. Ծրագրի նպատակներն ու խնդիրներն են՝

1) արդյունավետ և նպատակային օգտագործել ջրային ռեսուրսները, խթանել ինտենսիվ գյուղատնտեսության զարգացումը.

2) բարձրացնել պտղաբուծության ճյուղի արդյունավետությունը, ապահովել երկրի բնակչության կարիքները հայրենական արտադրության թարմ և վերամշակված պտուղներով, խթանել արտաքին շուկաներում ինքնաբավության կարիք ունեցող պտուղների (նուռ, ընկույզ, թուզ, արևելյան խուրմա, ձիթապտուղ, խնձոր, տանձ, սերկևիլ, թութ, հոն և այլն) արտադրությունը, նվազեցնել ներմուծումը և ավելացնել արտահանման ծավալները.

3) ինտենսիվ պտղաբուծության զարգացման խթանման միջոցով իրականացնել պտղաբուծության աշխարհագրության ընդլայնման քաղաքականություն.

4) ապահովել վերամշակող ձեռնարկությունների համար անհրաժեշտ քանակությամբ հումք, այդ վերամշակող ձեռնարկությունների զարգացմամբ և քանակական աճով ապահովել դրանց կողմից օգտագործվող հումքի պահանջարկի բարձրացումը.

5) յուղատու և ընդեղեն մշակաբույսերի, կերային խոտաբույսերի բերքի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացումը, սպառման համար անհրաժեշտ ներկրման քանակի նվազեցումը.

6) ցանքաշրջանառությունների կիրառմամբ յուղատու և ընդեղեն մշակաբույսերի, կերային խոտաբույսերի ցանքատարածությունների ու համախառն բերքի ծավալների և գյուղատնտեսությամբ զբաղվող տնտեսավարող սուբյեկտների եկամուտների ավելացումը.

7) տարեկան մշակվող հողերի տարածքի ավելացումը, ագրոտեխնիկական միջոցառումների ժամանակին կատարումը, ցանքաշրջանառության ապահովումը, բարձր ծլունակությամբ սերմացուների օգտագործումը, ցանքի նորմաների պահպանումը:

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

15. Ծրագրով նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

1) նոր հիմնադրվող և մինչև երկու տարեկան բազմամյա տնկարկների, ինչպես նաև ծխախոտի մշակության համար ոռոգման կաթիլային համակարգի տեղադրում համակարգի արժեքի 50 տոկոսի չափով անհատույց և 50 տոկոսի չափով անտոկոս փոխառության միջոցով, իսկ երեք և բարձր տարիքի բազմամյա տնկարկների դեպքում՝ համակարգի ամբողջ արժեքի չափով անտոկոս փոխառության տրամադրում.

2) յուղատու և ընդեղեն մշակաբույսերի, հնդկացորենի, կերային խոտաբույսերի սերմերի, պարարտանյութերի և ինոկուլյանտի (ախտահանիչի) ձեռքբերում ու անհատույց (բացառությամբ սիսեռի և լոբու սերմերի) տրամադրում.

3) բանջարեղենի մշակությամբ զբաղվող անձանց անհատույց ֆինանսական միջոցների կամ դրանց համարժեք ապրանքանյութերի տրամադրում.

4) կարտոֆիլի մշակությամբ զբաղվող անձանց անհատույց ֆինանսական միջոցների կամ դրանց համարժեք ապրանքանյութերի տրամադրում.

5) ծխախոտի մշակությունից ստացված բերքի իրացման (մթերման) դիմաց լրավճարի տրամադրում.

16. Սույն Ծրագրի շրջանակներում պետական աջակցությունը կտրամադրվի այն անձանց, որոնք չունեն գյուղատնտեսության ոլորտում ծագած հարաբերություններից բխող նախորդ տարիներից կուտակված չմարված պարտավորություններ (հողի հարկ, վարձավճար, մատակարարված ոռոգման ջրի դիմաց պարտք, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղի և գյուղատնտեսության աջակցության հիմնադրամի (այսուհետ՝ հիմնադրամ) հանդեպ ժամկետանց պարտքեր), որը հավաստվում է համապատասխան փաստաթղթով:

17. Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությունը (այսուհետ՝ նախարարություն) համակարգում և վերահսկում է Ծրագրով նախատեսվող միջոցառումների իրականացման գործընթացը:

18. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները, հիմք ընդունելով նախարարության կողմից սահմանված ժամկետները, ***յուղատու և ընդեղեն մշակաբույսեր, հնդկացորեն, կերային խոտաբույսեր մշակելու ցանկություն ունեցող հողօգտագործողների դեպքում*** ցանքաշրջանառություն կիրառելու անհրաժեշտ պայմանների առկայությունը (տեղեկանքը տրամադրվում է համայնքը սպասարկող գյուղատնտեսի կողմից), ընդունում են յուղատու և ընդեղեն մշակաբույսերի, հնդկացորենի, կերային խոտաբույսերի, բանջարեղենի, ոռոգման կաթիլային համակարգով ծխախոտի մշակությամբ զբաղվելու ցանկություն ունեցող հողօգտագործողների հայտերը՝ համաձայն N 1 ձևի:

Հայտերի հետ միաժամանակ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին են ներկայացվում համայնքների վարչական սահմաններում գտնվող գյուղատնտեսական նշանակության տարածքների նկատմամբ սեփականության, վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման իրավունքի պետական գրանցման վկայականների (այսուհետ՝ վկայական), իսկ վերաբնակեցման տարածքներում վկայականի բացակայության դեպքում համայնքի ղեկավարի կողմից տրված համապատասխան տեղեկանքի և անձնագրերի պատճենները:

Տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ընդհանրացնում և շրջանների վարչակազմեր են ներկայացնում իրենց կողմից հաստատված տեղեկանք՝ նշելով հողօգտագործողի անունը, ազգանունը, հայրանունը, անձնագրային տվյալները, վկայականի համարը և դրանց մշակության համար նախատեսված տարածքների մակերեսները՝ կցելով նաև հայտերի, վկայականի կամ համապատասխան տեղեկանքի պատճենները:

Համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող պետական սեփականություն համարվող գյուղատնտեսական նշանակության տարածքների վարձակալները փաստաթղթերը ներկայացնում են համապատասխան շրջանի վարչակազմի աշխատակազմի գյուղատնտեսության բաժին:

19. Ոռոգման կաթիլային համակարգով բազմամյա տնկարկների մշակությամբ զբաղվելու ցանկություն ունեցող Արցախի Հանրապետության քաղաքացիները (հողօգտագործողներ) ամբողջ տարվա ընթացքում հայտերը ներկայացնում են նախարարություն՝ համաձայն N 2 ձևի՝ նշելով ոռոգման կաթիլային համակարգերի տեղադրման հնարավորությունները և պայմանները, վկայականի, իսկ վերաբնակեցման տարածքներում վկայականի բացակայության դեպքում համայնքի ղեկավարի կողմից տրված համապատասխան տեղեկանքի և անձնագրերի պատճենները:

Մեկ ամբողջություն կազմող միավոր տարածքում գտնվող գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածքի նկատմամբ մի քանի անձանց գույքային իրավունքների առկայության պայմաններում, ոռոգման կաթիլային համակարգով բազմամյա տնկարկների մշակությամբ զբաղվելու համար տրամադրվող պետական աջակցությունից այդ անձինք կարող են օգտվել գյուղատնտեսական կոոպերատիվ հիմնադրելու դեպքում:

20. Շրջանների վարչակազմերն ընդհանրացնում և մինչև յուրաքանչյուր տարվա մարտի 30-ը, իսկ բանջարեղենի մշակության դեպքում՝ մինչև օգոստոսի 1-ը նախարարություն են ներկայացնում սույն Ծրագրի 18-րդ կետում նշված տեղեկությունները:

21. Ոռոգման կաթիլային համակարգով ծխախոտի և բազմամյա տնկարկների մշակության դեպքում անհատույց օգտագործման իրավունքի պետական գրանցման վկայականի գործողության ժամկետը չի կարող պակաս լինել եռակողմ պայմանագրի գործողության ժամկետից:

22. Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարի հրամաններով սույն Ծրագրի 15-րդ կետում նշված տեղեկությունների ուսումնասիրման, բանջարեղենի մշակության համար տրամադրված ֆինանսական միջոցների կամ ապրանքանյութերի նպատակային օգտագործման և իրականացված աշխատանքների հետագա վերահսկման նպատակով ստեղծվում են համապատասխան հանձնաժողովներ (այսուհետ՝ հանձնաժողով):

23. Նոր հիմնադրվող և մինչև երկու տարեկան բազմամյա տնկարկների, ինչպես նաև ծխախոտի մշակության համար ոռոգման կաթիլային համակարգի տեղադրում համակարգի արժեքի 50 տոկոսի չափով անհատույց և 50 տոկոսի չափով անտոկոս փոխառության միջոցով, իսկ երեք և բարձր տարիքի բազմամյա տնկարկների դեպքում՝ համակարգի ամբողջ արժեքի չափով անտոկոս փոխառության տրամադրում.

1) հանձնաժողովն Արցախի Հանրապետության շրջանների վարչակազմերի կողմից տեղեկությունների ներկայացման վերջնաժամկետից և սույն Ծրագրի 19-րդ կետում նշված ժամկետի ավարտից հետո քսանօրյա ժամկետում ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերի հավաստիությունը, տեղում ճշտում է հողատարածքների մակերեսները, ոռոգման կաթիլային համակարգեր տեղադրելու հնարավորությունները և պայմանները,

տվյալ հողատարածքում ոռոգման ջրի առկայությունը և ոռոգման կաթիլային համակարգերի ներդրման նպատակահարմարությունը և այդ պահանջները բավարարող հողօգտագործողների համար սահմանում է ժամկետ՝ ոռոգման կաթիլային համակարգերի տեղադրման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը (այսուհետ՝ փաստաթղթեր) ներկայացնելու նպատակով: Փաստաթղթերի մեկ փաթեթը կազմվում է մեկ կազմակերպության կողմից:

Համապատասխան կազմակերպությունների կողմից կազմված և նախարարություն ներկայացված փաստաթղթերը ենթարկվում են փորձաքննության՝ պետական բյուջեով այդ նպատակով նախատեսված միջոցներով.

2) սույն Ծրագրի շրջանակներում հողօգտագործողների համար ոռոգման կաթիլային համակարգեր տեղադրելու նպատակով նախարարության կողմից սահմանած ժամկետում ոռոգման կաթիլային համակարգեր տեղադրող լիցենզավորված ընկերությունները (այսուհետ՝ ընկերություններ) նախարարություն են ներկայացնում հայտ՝ համաձայն N 3 ձևի.

3) հանձնաժողովը փորձաքննության արդյունքների հիման վրա տասնօրյա ժամկետում ընդհանրացնում և հիմնադրամ է ներկայացնում դրական եզրակացություն ստացած հողօգտագործողների և այդ հողօգտագործողներից յուրաքանչյուրի համար ոռոգման կաթիլային համակարգ տեղադրող ընկերությունների ցանկերը (ոչ պատշաճ որակի ոռոգման կաթիլային համակարգ տեղադրող ընկերությունները ցանկում չեն ընդգրկվում), նշելով անհատույց և անտոկոս փոխառությամբ տրամադրման ենթակա գումարները, և անտոկոս փոխառությամբ տրամադրված գումարի՝ մշակվող կուլտուրայի յուրահատկություններից կախված, պետական բյուջե վերադարձման ժամկետները կամ վաղաժամկետ մարման հնարավորությունը՝ պետական աջակցության գործընթացն ապահովելու նպատակով: Ծխախոտի մշակության համար ոռոգման կաթիլային համակարգ տեղադրելու նպատակով անտոկոս փոխառությամբ տրամադրված գումարները ենթակա են վերադարձման պետական բյուջե մինչև ընթացիկ տարվա դեկտեմբերի 10-ը.

4) հիմնադրամը դրական եզրակացություն ստացած հողօգտագործողների և ընտրված ընկերությունների հետ տասնհինգօրյա ժամկետում կնքում է համապատասխան (եռակողմ) պայմանագրեր՝ նախատեսելով սույն կետի 3-րդ ենթակետով նախատեսված դրույթները.

5) հիմնադրամը յուրաքանչյուր ամիս, մինչև տվյալ ամսվան հաջորդող ամսվա 10-ը նախարարություն է ներկայացնում տեղեկություններ իրականացրած աշխատանքների վերաբերյալ.

6) ընկերությունների կողմից ոռոգման կաթիլային համակարգերի տեղադրման աշխատանքների ընդունումն իրականացվում է հիմնադրամի և համապատասխան հանձնաժողովի կողմից.

7) նախարարությունը հիմք ընդունելով սույն կետի 5-րդ ենթակետում նշված տեղեկությունները՝ կազմակերպում է մասնագիտական որակավորում ունեցող անձի կողմից պայմանագրային հիմունքներով օբյեկտի շինմոնտաժային աշխատանքների

նկատմամբ տեխնիկական հսկողության ծառայության մատուցումը՝ պետական բյուջեով նախատեսված միջոցներով.

8) պետական աջակցության տրամադրման պարտադիր պայման է հանդիսանում մեկ կուլտուրայի հաշվով նվազագույնը 1 հեկտար մակերեսով հողատարածքի համար ոռոգման կաթիլային համակարգերի տեղադրման նպատակով հայտի ներկայացումը, այդ հողատարածքը ոռոգման ջրով ապահովված, իսկ բազմամյա տնկարկների դեպքում նաև տունկը կատարված լինելը.

9) ոռոգման կաթիլային համակարգերի ոչ նպատակային օգտագործման դեպքում դրանց արժեքները ենթակա են վերադարձման պետական բյուջե, ընդ որում՝ անտոկոս փոխառության մասով՝ վաղաժամկետ:

24. Յուղատու և ընդեղեն մշակաբույսերի, հնդկացորենի, կերային խոտաբույսերի սերմերի, պարարտանյութերի և ինոկուլյանտի (ախտահանիչի) ձեռքբերում ու տրամադրում.

1) Արցախի Հանրապետությունում նվազագույնը 1 հեկտար մակերեսով հողատարածքում յուղատու և ընդեղեն մշակաբույսեր, հնդկացորեն և կերային խոտաբույսեր մշակելու համար հողօգտագործողներին տրամադրվում է 1 հեկտարի համար սահմանված համապատասխան քանակությամբ սերմ, պարարտանյութեր և ինոկուլյանտ (ախտահանիչ), անհատույց, իսկ սիսեռի և լոբու սերմերը՝ արժեքի 50 տոկոսի սուբսիդավորմամբ, (տրամադրվող սերմի, պարարտանյութերի և ինոկուլյանտի (ախտահանիչի) սահմանված քանակները ներկայացված են N 1 աղյուսակում).

2) Ծրագրից օգտվելու (սերմի, պարարտանյութի և ինոկուլյանտի (ախտահանիչի) տրամադրում) պարտադիր պայման է համայնքի վարչական սահմաններից դուրս գտնվող պետական սեփականություն համարվող գյուղատնտեսական նշանակության տարածքների դեպքում՝ շրջանի վարչակազմի, իսկ համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող գյուղատնտեսական նշանակության տարածքների դեպքում՝ համայնքի ղեկավարի կողմից տրված տեղեկանքը՝ հողատարածքը ցանքսին պատրաստ լինելու մասին: Պարարտանյութերը տրամադրվում են անհրաժեշտության դեպքում՝ հիմնավորված հողերի ագրոքիմական հետազոտությունների արդյունքներով.

3) Ծրագրում ընդգրկված մշակաբույսերի և խոտաբույսերի մշակության համար անհրաժեշտ սերմերը (հանրապետության տարածքում նախապես փորձարկված), պարարտանյութերը և ինոկուլյանտը (ախտահանիչը) հիմնադրամի կողմից ձեռք կբերվեն և կտրամադրվեն հողօգտագործողներին՝ նախարարության կողմից ներկայացված համապատասխան տեղեկությունների հիման վրա.

4) Ծրագրով նախատեսված կորնգանի սերմը հողօգտագործողներին տրամադրվում է յուրաքանչյուր տարվա պետական բյուջեով գյուղատնտեսական միջոցառումների իրականացման ծրագրերով «Բազմամյա կերային խոտաբույսերի մշակություն (կորնգան)» միջոցառմամբ նախատեսված ֆինանսական միջոցներով.

5) պետական աջակցությունը կտրամադրվի այն հողօգտագործողներին, որոնք հանրապետության գոտիական առանձնահատկություններին համապատասխան և ցանքաշրջանառություն կիրառելու անհրաժեշտ պայմանների առկայության դեպքում կիրառում են ցանքաշրջանառություն.

6) ագրոտեխնիկական ժամկետներում տրամադրված սերմերի, պարարտանյութերի և ինոկուլյանտի (ախտահանիչի) ոչ նպատակային օգտագործման դեպքում տրամադրված սերմերի, պարարտանյութերի և ինոկուլյանտի (ախտահանիչի) արժեքը հողօգտագործողների կողմից ենթակա է վերադարձման պետական բյուջե.

7) շրջանների վարչակազմերը մինչև ընթացիկ տարվա հունիսի 15-ը տեղեկություններ են տրամադրում նախարարությանը սերմերի, պարարտանյութերի և ինոկուլյանտի (ախտահանիչի) նպատակային օգտագործման վերաբերյալ:

25. Բանջարեղենի և կարտոֆիլի մշակությամբ զբաղվող անձանց անհատույց ֆինանսական միջոցների կամ դրանց համարժեք ապրանքանյութերի տրամադրում.

1) Արցախի Հանրապետությունում բանջարեղեն մշակելու համար 1 հեկտարի դիմաց հողօգտագործողներին անհատույց տրամադրվում է պետական աջակցություն՝ 200 000 ՀՀ դրամ, իսկ կարտոֆիլ մշակելու համար 150 000 ՀՀ դրամ՝ միանվագ գումարի կամ այդ գումարին համարժեք քանակությամբ ապրանքանյութերի տեսքով (մեկ հողակտորի մակերեսը ոչ պակաս, քան 0,5 հեկտար).

2) հանձնաժողովը Արցախի Հանրապետության շրջանների վարչակազմերի կողմից տեղեկությունների ներկայացման վերջնաժամկետից հետո տասնօրյա ժամկետում ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերը, ընդհանրացնում և հիմնադրամ է ներկայացնում դրական եզրակացություն ստացած՝ բանջարեղեն մշակելու համար դիմած հողօգտագործողների ցանկը, նշելով հողօգտագործողի տվյալները և տրամադրվող ֆինանսական միջոցների կամ դրանց համարժեք ապրանքանյութերի չափը, պետական աջակցության տրամադրման գործընթացն ապահովելու նպատակով.

3) աջակցությունն անհատույց կտրամադրվի հիմնադրամի միջոցով՝ հանձնաժողովի կողմից ներկայացված համապատասխան տեղեկությունների հիման վրա:

26. Ծխախոտի մշակությունից ստացված բերքի իրացման (մթերման) դիմաց լրավճարի տրամադրում.

1) Արցախի Հանրապետությունում մշակած ծխախոտից ստացված բերքի իրացման (մթերման) դիմաց տրամադրվում է լրավճար՝ 1 կիլոգրամի դիմաց 10 ՀՀ դրամ գումարի չափով.

2) լրավճարը տրամադրվում է Արցախի Հանրապետության տարածքում գործող ընկերություններին մթերված բերքի դիմաց.

3) մթերող ընկերությունները յուրաքանչյուր տարվա ծխախոտի բերքի (հումքի) մթերման գործընթացն ավարտելուց հետո տեղեկություններ են ներկայացնում նախարարություն՝ նշելով բերք հանձնած հողօգտագործողի անունը, ազգանունը, հայրանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի համարը, մթերված բերքի քանակը.

4) նախարարությունը սույն կետի 3-րդ ենթակետում նշված տեղեկությունները ստանալուց հետո, տասնօրյա ժամկետում ընդհանրացնում և դրանց հիման վրա Արցախի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն է ներկայացնում հայտ՝ նշելով մթերող ընկերությունների անվանումները և վճարման ենթակա գումարները.

5) Արցախի Հանրապետության ֆինանսների նախարարությունը վերը նշված հայտը ստանալուց հետո սահմանված կարգով հատկացնում է համապատասխան ֆինանսական միջոցները.

6) մթերող ընկերությունները համապատասխան ֆինանսական միջոցները ստանալուց հետո հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում հողօգտագործողներին են վճարում ծխախոտի բերքի իրացման (մթերման) դիմաց սահմանված լրավճարը:

27. Սույն Ծրագրի ֆինանսավորումն իրականացվում է յուրաքանչյուր տարվա պետական բյուջեով այդ նպատակով նախատեսված միջոցներով:

IV. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

28. Սույն Ծրագրի իրականացումից ակնկալվող արդյունքներն են՝

1) ջրային ռեսուրսների արդյունավետ և նպատակային օգտագործում.

2) նվազ ջրային ռեսուրսների պայմաններում ոռոգովի հողատարածքների ավելացում.

3) գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվության և ստացվող բերքի որակի բարձրացում.

4) մոլախոտային բուսականության, հիվանդությունների և վնասատուների դեմ պայքարի անհրաժեշտության նվազեցում:

29. Ծրագրի իրականացումից յուրաքանչյուր տարի նախատեսվում է՝

1) ոռոգման կաթիլային համակարգեր տեղադրել ավելի քան 400 հեկտար բազմամյա տնկարկների և ծխախոտի մշակության համար.

2) հասնել ոռոգման ջրի 100 տոկոսով արդյունավետ օգտագործմանը, 30-50 տոկոսով գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվության ավելացմանը և ստացվող բերքի որակի բարձրացմանը.

3) ցանել ավելի քան 7 000 հեկտար յուղատու և ավելի քան 500 հեկտար ընդեղեն մշակաբույսեր.

4) վերամշակող ընկերություններում հողօգտագործողներից մթերել ստացված ծխախոտի ամբողջ հումքը.

5) ֆինանսական միջոցները կամ դրանց համարժեք ապրանքանյութերը տրամադրել շուրջ 500 հեկտար բանջարեղենի մշակության համար:

30. Յուղատու և ընդեղեն մշակաբույսերը, հնդկացորենը և բանջարեղենը հումք են հանդիսանում վերամշակող ընկերությունների համար: Յուղատու մշակաբույսերի վերամշակումից ստացված ձեթը, ընդեղեն մշակաբույսերից՝ հատիկը, հնդկացորենից՝ հնդկաձավարը և բանջարեղենից՝ պահածոները հանդիսանում են առաջին անհրաժեշտության պարենամթերք և ունեն մեծ դեր ու նշանակություն մարդու օրգանիզմի նորմալ գործունեության համար: Առվույտից ստացվում է անասնակեր, որը կնպաստի անասնաբուծության զարգացմանը:

31. Սույն Ծրագրի շրջանակներում տրամադրված պետական աջակցության միջոցով ստացված բերքի մթերումը (իրացումը) պետական աջակցության ծրագրի մաս չի կազմում՝ բացառությամբ մշակված ծխախոտից ստացված բերքի մթերումից (իրացումից):

32. Նվազագույնը 10 հեկտար մակերեսով գործող այգի ունենալու և հետագայում ևս առնվազն 10 հեկտարով այգու տարածքը մեծացնելու հնարավորության, անհրաժեշտ ջրային ռեսուրսների, ենթակառուցվածքների և համապատասխան ֆինանսական

միջոցների առկայության դեպքում պետական կամ այլ միջոցներով կկառուցվեն խորքային հորեր (արտեզյան ջրհորներ):

Ձև N 1
Արցախի Հանրապետության _____ շրջանի
_____ համայնքի ղեկավարին
(վարչակազմի ղեկավարին)

ՀԱՅՏ

Դիմող _____
(ֆիզիկական և իրավաբանական անձ, անհատ ձեռնարկատեր)
_____
Բնակության վայրը (գտնվելու վայրը),
հեռախոսահամարը _____
Անձնագրի և սոցիալական քարտի կամ
հանրային ծառայությունների համարանիշի համարը _____
Պետական գրանցման վկայականի համարը _____
Գործունեության իրականացման վայրը _____
Նախատեսվող աջակցության տեսակը_____
_____
Կաթիլային ոռոգման համակարգ տեղադրող
ընկերությունը*_____
Մշակվող կուլտուրայի տեսակը_____
Մշակվող հողատարածքի մակերեսը_____
Հայտին կից ներկայացվում են՝
1._____
2._____
3._____
4._____
5._____
6._____

Լրացուցիչ տեղեկություններ_____
_____
_____

_____ _____
(անուն,ազգանուն) (ստորագրությունը)

«____» _____ 20___ թ.

***Ծանոթություն.** տողը լրացվում է միայն կաթիլային ոռոգման համակարգով ծխախոտի մշակության համար հայտ ներկայացնելու դեպքում

Ձև N 2
Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարություն

ՀԱՅՏ

Դիմող _____
(ֆիզիկական և իրավաբանական անձ, անհատ ձեռնարկատեր)
_____
Բնակության վայրը (գտնվելու վայրը),
հեռախոսահամարը _____
Անձնագրի և սոցիալական քարտի կամ
հանրային ծառայությունների համարանիշի համարը _____
Պետական գրանցման վկայականի համարը _____
Գործունեության իրականացման վայրը _____
Նախատեսվում է կաթիլային ոռոգման համակարգ տեղադրել _____հա
_____ համար
(մշակվող կուլտուրայի տարիքը, տեսակը)
_____
Կաթիլային ոռոգման համակարգ տեղադրող
ընկերությունը_____
Հայտին կից ներկայացվում են՝
1._____
2._____
3._____
4._____
5._____
6._____

Լրացուցիչ տեղեկություններ_____
_____
_____

_____ _____
(անուն,ազգանուն) (ստորագրությունը)

«____» _____ 20___ թ.

Ձև N 3
Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարություն

ՀԱՅՏ

Ոռոգման կաթիլային համակարգերի ներդրման աշխատանքների մասնակցության

…… ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) պատրաստակամություն է հայտնում մասնակցելու ԱՀ կառավարության 2018 թվականի _____ ___-ի N _____-Ն որոշմամբ հաստատված «Բուսաբուծության համալիր զարգացման ծրագրի» շրջանակներում իրականացվելիք՝ ոռոգման կաթիլային համակարգերի տեղադրման աշխատանքներին:

Միաժամանակ հայտարարում եմ, որ՝

- մեկ միավոր հողատարածքում ոռոգման կաթիլային համակարգի տեղադրումն կիրականացվի Ընկերության կողմից,
- համակարգի տեղադրումից հետո առնվազն մեկ տարվա ընթացքում համակարգի շահագործման վերաբերյալ մասնագիտական խորհրդատվության տրամադրումը և ծխախոտի դեպքում՝ առնվազն մեկ, իսկ բազմամյա տնկարկների դեպքում՝ առնվազն երեք տարվա ընթացքում երաշխիքային սպասարկումն իրականացնում է Ընկերության կողմից.

Ներկայացնում եմ լրացուցիչ փաստաթղթեր՝ Ընկերության գործունեության և կատարած աշխատանքների մասին *(ոչ պարտադիր դրույթ)*:

Հավաստիացնում եմ, որ սույն հայտով ներկայացված տեղեկատվությունն արժանահավատ է և ամբողջական: Գիտակցում եմ, որ որևէ կեղծ փաստաթուղթ կամ տեղեկատվություն ներկայացնելը հանգեցնում է օրենքով սահմանված պատասխանատվության:

Պարտավորվում եմ ներկայացված տեղեկատվության որևիցե փոփոխության դեպքում այդ մասին տեղեկացնել Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությանը:

Կից ներկայացնում եմ լիցենզիայի պատճենը:

Ստորագրող՝

…… (պաշտոնը)

…… (անունը, ազգանունը)

…… (ստորագրությունը)

….. …… 20__թ.

Աղյուսակ N 1

Տրամադրվող սերմի, պարարտանյութերի և ինոկուլյանտի (ախտահանիչի) սահմանված քանակները 1 հեկտարի համար

Հ/հ	***Մշակաբույսը***	***Տրամադրվող սերմի քանակը (կգ)***	***Տրամադրվող ինոկուլյանտի (ախտահանիչի) քանակը (մլ)***	***Տրամադրվող պարարտանյութի քանակը (կգ)***	
				ֆոսֆոր	***կալիում***
1	Հնդկացորեն	80			
2	Արևածաղիկ	5		50	100
3	Սոյա	55	130	50	100
4	Կտավատ	50		50	
5	Առվույտ	20			
6	Ռայգրաս	35			
7	Ոլոռ	200			
8	Սիսեռ	100			
9	Ոսպ	120			
10	Լոբի	100			

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ
«ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԲՈՒՍԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ

Անհրաժեշտությունը

Գյուղատնտեսական որոշ մշակաբույսերի տեղական արտադրության ծավալներն ապահովում են ինքնաբավության ցածր մակարդակ, և առաջնահերթ խնդիրը դրանց ցանքատարածությունների, արտադրության ծավալների ավելացումն ու ինքնաբավության մակարդակի հետագա բարձրացումն է: Առաջնահերթ խնդիր է սեփական արտադրության հաշվին տեղական վերամշակող ընկերությունների կողմից մթերվող պտղատեսակների մրցունակության բարձրացումը, մթերման ծավալների ու արտադրվող արտադրանքի ավելացումը, անասնակերով ապահովվածության մակարդակի բարձրացումը, արտահանման համար մատակարարվող թարմ և վերամշակված պտուղների ծավալների ավելացումը, ինչպես նաև նոր աշխատատեղերի ստեղծումը, որը բխում է նաև հանրապետության գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժի լիարժեք օգտագործման անհրաժեշտությունից:

Ներկայումս Արցախի Հանրապետության կառավարության կողմից գյուղատնտեսության ոլորտում իրականացվում են մի շարք ծրագրեր, որոնք ներառում են պետական աջակցության տարբեր մեխանիզմներ, մասնավորապես, դա վերաբերում է սերմապահովությանը, բուսաբուծության մեջ օգտագործվող տեխնոլոգիաների ներդրման խթանմանը: Դրանք իրականացվում են առանձին ծրագրերի շրջանակներում, և կիրառվում են առանձին մոտեցումներ: Այս բնագավառում համակարգված քաղաքականություն իրականացնելու համար հիմքերի ստեղծման, պետական քաղաքականության ներկայիս նոր մոտեցումների կիրառման անհրաժեշտությամբ, գործընթացների թափանցիկության ապահովմամբ պայմանավորված, նախկինում սահ-մանված դրույթները վերանայում են պահանջում, ինչն էլ պայմանավորում է նախագծի մշակումն ու ընդունումը:

Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները

Արցախի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներով սահմանվել են պետական աջակցության տրամադրման ծրագրեր, որոնցով հանրապետությունում գյուղատնտեսության կենսունակությունը լրջորեն բարելավելու համար նպատակադրվել է ավելացնելով առկա գործիքներով գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողներին ցուցաբերվող աջակցության ծավալները՝ բարձրացնել գյուղատնտեսության արդյունավետությունը: Գյուղատնտեսության ոլորտում վարվող պետական քաղաքականության շրջանակներում պետական կարգավորման կարևոր գործիքներից է պետական աջակցությունը, որի նպատակամետ կիրառումը մեծապես պայմանավորում է գյուղատնտեսական արտադրանքի ծավալների ավելացումը և մրցունակության բարձրացումը: Արցախի Հանրապետությունում բուսաբուծության համալիր զարգացման ծրագիրը բուսաբուծության ոլորտին պետական աջակցություն ցուցաբերելու քաղաքականության հստակեցման և ոլորտի կայուն զարգացման ռազմավարության իրականացման նպատակով Արցախի Հանրապետության կառավարության ընդհանուր

մոտեցումները կանխորոշող փաստաթուղթ է, որտեղ ներկայացվում են բուսաբուծության համալիր զարգացման հիմնական սկզբունքները և մոտեցումները:

Նպատակը և բնույթը

Սույն որոշման նախագծի հիմնական նպատակը բուսաբուծության բնագավառում համակարգված քաղաքականության իրականացման համար նախադրյալների ստեղծումն է: Արցախի Հանրապետությունում բուսաբուծության համալիր զարգացման ծրագրով նախատեսվում է պետական աջակցություն ցուցաբերել գարնանացան մշակաբույսերի մշակությամբ զբաղվող սուբյեկտներին՝ սերմերի և պարարտանյութերի տեսքով, այգեգործությամբ և ծխախոտի մշակությամբ զբաղվող ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց՝ կաթիլային ոռոգման համակարգերի տեղադրման տեսքով, ծխախոտի մշակությամբ զբաղվող անձանց այդ բերքի իրացման դիմաց լրավճարի, իսկ բանջարաբուծությամբ և կարտոֆիլի մշակությամբ զբաղվող անձանց անհատույց ֆինանսական միջոցների տրամադրման տեսքով:

Ակնկալվող արդյունքը

Սույն որոշման նախագծի ընդունումը կնպաստի բուսաբուծության ոլորտում իրականացվող պետական աջակցության ծրագրերի հիմնավորվածության և արդյունքում՝ արդյունավետության բարձրացմանը, կնպաստի գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների գործունեության համար բարենպաստ պայմանների ստեղծմանը, ռեսուրսային ներուժի առավել նպատակային օգտագործմանը, արտադրության մրցունակության բարձրացմանը, արդյունքում՝ երկրի պարենային անվտանգության հիմնախնդրի աստիճանական լուծմանը:

Նախագծի մշակման գործընթացում ներգրավված անձինք

Նախագիծը մշակվել է Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության աշխատակազմի բուսաբուծության և բույսերի պաշտպանության, ջրային տնտեսության և ինժեներական մելիորացիայի և իրավաբանական բաժինների և ջրային համակարգերի օգտագործման և պահպանության պետական տեսչության կողմից:

Այլ տեղեկություններ

«Արցախի Հանրապետությունում բուսաբուծության համալիր զարգացման ծրագիրը հաստատելու մասին» Արցախի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը սահմանված կարգով դրվել է հանրային քննարկման Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության պաշտոնական կայքէջում: Սահմանված ժամկետներում առաջարկություններ կամ դիտողություններ չեն ստացվել:

ԱՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ ***Ժ. ՄԻՐԶՈՅԱՆ***

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԲՈՒՍԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐՈՒՄ ԾԱԽՍԵՐԻ ԵՎ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԷԱԿԱՆ ԱՎԵԼԱՑՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՄ ՆՎԱԶԵՑՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Արցախի Հանրապետությունում բուսաբուծության համալիր զարգացման ծրագիրը հաստատելու մասին» Արցախի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման կապակցությամբ Արցախի Հանրապետության պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների բյուջեներում ծախսերի և եկամուտների ավելացումներ կամ նվազեցումներ չեն նախատեսվում:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԲՈՒՍԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԱՌՆՉՈՒԹՅԱՄԲ ԱՅԼ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Արցախի Հանրապետությունում բուսաբուծության համալիր զարգացման ծրագիրը հաստատելու մասին» Արցախի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունման առնչությամբ այլ իրավական ակտերի ընդունման անհրաժեշտություն չի առաջացնում:

ԱՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ *Ժ. ՄԻՐԶՈՅԱՆ*

ԻՐԱՎԱԿԱՆ-ՖՈՐՄԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ «ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԲՈՒՍԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ

«Արցախի Հանրապետությունում բուսաբուծության համալիր զարգացման ծրագիրը հաստատելու մասին» Արցախի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի վերաբերյալ առաջարկություններ և դիտողություններ չկան:

ԱՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱԺՆԻ ՊԵՏ Հ.ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ԱՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ԱՌԱՔՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Որոշման նախագծի անվանումը՝
«Արցախի Հանրապետությունում բուսաբուծության համալիր զարգացման ծրագիրը հաստատելու մասին»

Նախագիծը ներկայացնողը՝
ԱՀ գյուղատնտեսության նախարարություն

ԱՀ կառավարության որոշումն ուղարկել՝
1. ԱՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
2. ԱՀ արդարադատության նախարարություն
3. ԱՀ էկոնոմիկայի և արտադրական ենթակառուցվածքների նախարարություն
4. ԱՀ ֆինանսների նախարարություն
5. ԱՀ գյուղի և գյուղատնտեսության աջակցության հիմնադրամ
6. ԱՀ շրջանների վարչակազմեր

Նախագիծը պատրաստողը՝
Արցախի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության աշխատակազմի իրավաբանական բաժին

_____ ***Հ. Հակոբյան***
(ստորագրությունը)